

1. darba lapa

Tests par iespraudumiem, iestarpinājumiem un paskaidrojošām vārdu grupām

1. Kuros piemēros ir iespraudumi?

Apvelc pareizās atbildes burtu!

1. Ikviens pasaka lasītājiem kaut ko māca, pasakās, protams, uzvar mīlestība, triumfē taisnība, tiek atalgota nesavtība.
2. Kāds kritiķis neapšaubāmi pareizi teicis, ka O. Vailda varonis bijis Skaistums, bet K. Skalbes — Tikums.
3. Dzejnieks K. Skalbe visur meklē un patiešām atrod cilvēka sirds skaistumu, gatavību ziedoties, visu piedot.
4. Dzejnieks nesaprata proletariāta cīņas, bet viņam bija tuva L. Tolstoja nepretošanās jaunumam, starp citu, tuvs arī panteisms.

(Pēc J. Sudrabkalna)

- A 1. un 2.
B 1. un 3.
C 1. un 4.
D 2. un 3.

2. Kuros teikumos ir paskaidrojošās vārdu grupas ar ievadītāvvārdu?

1. Pasakā notiek tas, kas, teiksim, ne vienmēr iespējams dzīvē.
2. Latviešu literatūrā nozīmīgu vietu ieņem arī visai īpatnējs un sarežģīts literārās pasakas paveids, proti — pasaku lugas.
3. To pārstāv tādi rakstnieki kā Rainis un A. Brigadere.
4. A. Brigaderes pasaku lugas, to skaitā «Sprīdītis» un «Maija un Paija», allaž bijušas teātru repertuārā.

- A 1. un 3.
B 1. un 4.
C 2. un 3.
D 2. un 4.

3. Kuros teikumos ir iestarpinājumi?

1. K. Skalbes literārais mantojums ir bagāts un daudzveidīgs, jo pēc jau minētajām «Cietumnieka dziesmām» (te bija domāts simbolisks cietums — sasmakusi provinciālā dzīve) nāca klajā otrais dzejoļu krājums «Kad ābeles zied» (1904).
2. 1911. un 1912. gadā iznāk dzejoļi ar visam tālākajam K. Skalbes mūža darbam raksturīgajiem virsrakstiem — «Sirds un saule» (1911) un «Sapņi un teikas» (1912).
3. Dzejnieka tēlotā apbrīnojami siltā un dzīvā Latvijas daba, viņa dzidrā, pacilāti tīrā milas lirika, viņa sapaļainā romantika dod mūsdienu lasītājiem daudz prieka un siltuma.
4. K. Skalbes pasakas (to droši var apgalvot!) ieņem ievērojamu vietu viņa atstātajā mantojumā.

(Pēc J. Sudrabkalna)

- A 1. un 2.
B 1. un 3.
C 3. un 4.
D 1, 2, 4.

4. Kuros teikumos ir iestarpinājumi?

1. Rakstīšanas procesā dažu labu reizi tieši ritma dēļ nākas meklēt divbalsienu vārda vietā trīsbalsienu sinonīmu (vai otrādi), skaust aliterāciju (vai to radīt), aizstāt plūdeni ar šņāceni (un otrādi).
2. Kritiķim (tāpat kā jebkuram cilvēkam) piemīt spēja rezonēt uz literārā darba radīto emocionālo noskaņu.
3. Z. Skujiņš ir teicis, ka «proza mirdzumu piešķir rakstnieka sviedri».
4. Un kurš rakstnieks — Z. Skujiņš vai R. Ezerā — rakstīja, ka «personības apputekšņotas domas bija rosinošas pat tad, kad tās bija strīdīgas»?

(R. Ezerā)

- A 1. un 2.
B 2. un 3.
C 3. un 4.
D 1, 2, 4.

5. Kuros teikumos pieturzīmes lietotas pareizi?

1. Rakstnieka izteiksmes līdzeklis bez šaubām ir valoda.
2. Cik tā kuram bagāta, tik saprotams liela viņa māksla.
3. Vārds paliek vārds, teikums ir teikums, un tomēr, par laimi, katram rakstniekam tie savi.
4. Katrs prozas rakstnieks ir tik liels, cik liela, manuprāt, viņa ritma sajūta, kaut arī, zināms, tikai formālā ziņā.

(Pēc J. Jaunsudrabiņa)

- A 1. un 2.
B 1. un 4.
C 2. un 3.
D 3. un 4.